

Granskning av årsredovisning 2020

Botkyrka kommun

Sofia Nylund

Samir Sandberg

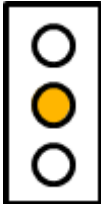

Jennifer Höök

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt	

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller landstingets ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga beskrivning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

1.2 Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

1.3 Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

1.4 Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen kommer att utföras enligt god revisionsmed utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av kommunstyrelsen 2021-04-12 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-29.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1 Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Innehållet i förvaltningsberättelsen uppfyller i allt väsentligt kraven enligt LKBR och RKRs¹ rekommendationer, dock noteras att koncernperspektivet saknas för flera av de obligatoriska delarna.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Kommunen avviker mot lag och god sed avseende följande:

- Av R14 framgår att innevarande och föregående års utfall ska redovisas brutto (intäkter och kostnader), och jämföras med föregående års utfall. I granskad årsredovisning är det endast årets utfall som redovisas brutto.
- Av R14 framgår att driftredovisningen bör, med eller utan justering, summeras i resultaträkningens poster Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader. Denna avstämning går inte att göra i granskad årsredovisning.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Kommunen avviker mot lag och god sed avseende följande:

- Investeringsredovisningen bör, med eller utan justering, summeras i kassaflödesrapportens poster Investering i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar. Denna avstämning går inte att göra i granskad årsredovisning.

Bedömning

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Däremot finns avvikelser mot lag och god sed avseende att koncernperspektivet inte kommenterats

---

¹ Rådet för kommunal redovisning

under respektive rubrik. Inför 2021 bör kommunen arbeta vidare med förvaltningsberättelsens struktur och innehåll i enlighet med de nya krav som följer av LKBR och de rekommendationer som lämnats av RKR kopplat till tillämpningen av vissa delar av lagen. Beskrivningarna bör utgå från ett övergripande koncernperspektiv under varje rubrik och därefter kommunens och andra eventuella väsentliga koncernföretag.

Kommunen behöver under 2021 även utveckla drift- och investeringsredovisningen för att fullt ut uppfylla kraven enligt RKR R14.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020

2.2 God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2020-2023 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunfullmäktige har fastställt sju målområden som styr kommunens arbete. De sju målområdena är följande:

- möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället
- möjliggöra Botkyrkabornas behov av livslångt lärande
- möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna
- möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv
- möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv
- skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna
- ha en effektiv organisation.

Inom ramen för de sju målområdena har kommunfullmäktige även formulerat 15 utvecklingsmål för kommunens nämnder samt 39 målsatta mått som syftar till att följa upp de 15 utvecklingsmålen under perioden 2020-2024.

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020. Av den framgår att de två finansiella målen är uppfyllda. Målen omfattar dock ej hela kommunkoncernen vilket framgår av årsredovisningen.

Finansiella mål	Utfall 2020	Måloppfyllelse
Kommunens balanskravsresultat ska uppgå till 1 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag	1,7 %	Uppfyllt
Med budgeterat resultat och avskrivningar uppgår självfinansieringsgraden till 30 procent. Självfinansieringsgraden ökar med exploateringsintäkter, försäljningar av anläggningstillgångar med mera.	114 %	Uppfyllt

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2020, dvs en uppföljning av de 15 utvecklingsmålen. Bedömningen görs sammanfattat för de 15 målen med god överblick samt med redogörelse av de målsatta måtten i efterföljande avsnitt. Av avstämningen framgår att 2 av 15 utvecklingsmål är uppfyllda (grön), att 11 av 15 mål delvis är uppfyllda (gul) samt att 2 av 15 mål inte är uppfyllda (röd).

Bedömning

Resultatet bedöms, utifrån återrapporteringen i årsredovisningen, som delvis förenlig med de av fullmäktige fastställda målen.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

2.3 Rättvisande räkenskaper²

lakttagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har följande väsentliga avvikelser mot LKBR och god sed noterats:

- Exploateringsprojekt redovisas netto, d.v.s. både inkomster och utgifter hänförliga till pågående projekt redovisas på tillgångssidan. Exploateringsinkomsterna uppgår till 78,9 mnkr och utgifterna till 102,1 mnkr. Nettot av dessa utgör utfall på konto 147: 23,2 mnkr. Detta är inte enligt lag och god sed. Exploateringsinkomster, i den mån sådana betalas i förskott, ska redovisas som skuld tills kommunens åtagande är fullgjort (se även punkten nedan).
- Av de exploateringsinkomster som redovisas i balansräkningen går det inte att bedöma huruvida dessa är balansgilla eller inte. När det gäller exploateringsersättning har villkoren för den ekonomiska uppgörelsen fullgjorts när kommunen byggt de anläggningar som ersättningen avser. I exploateringsavtal regleras normalt när ersättningen ska erläggas. Det innebär att intäkten ska redovisas när kommunen har rätt till ersättningen, dvs. i den takt som kommunen fullgör sitt åtagande avseende investeringens genomförande. Inkomst vid markförsäljning intäktsförs normalt vid dagen för tillträdet. Kommunen behöver under 2021 säkerställa att balanserade inkomster hanteras på korrekt sätt och att det finns tillräcklig dokumentation för att påvisa detta.
- Det saknas underlag för värdering av exploateringstillgångar. Utgångspunkten för bedömningen är att värderingen ska ske objekt för objekt. Omsättningstillgångar ska tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen (LKBR 7:5). Med det verkliga värdet avses försäljningspriset med avdrag för beräknad försäljningskostnad (nettoförsäljningsvärdet). Det verkliga värdet bedöms med utgångspunkt i de

² Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

mest tillförlitliga uppgifter som är tillgängliga vid värderingstillfället. Kommunen behöver inför årsbokslutet säkerställa att det finns underlag för värdering, objekt för objekt, så att det går att göra en bedömning av posten.

- Kommunen har under 2020 inte anpassat sin redovisning till R2 avseende tidigare års gatukostnadsersättningar och privata investeringsbidrag. Rättning av dessa borde ha gjorts mot ingående eget kapital 2020. Avvikelsen kommenteras under redovisningsprinciper i årsredovisningen.
- Under året har två avtal gällande bidrag till statlig infrastruktur om 62,2 mnkr bokats som avsättning. Avtalen är tecknade 2010 samt 2014. Vår bedömning är att avtalen borde ha tagits upp i balansräkningen eller upplysts om i tidigare årsredovisningar. Hanteringen har försämrats årets resultat med motsvarande belopp.
- Kommunen har erhållit ett bidrag från Migrationsverket om 6,5 mnkr vilket har bokats upp som en kortfristig skuld i balansräkningen. Detta är inte korrekt hanterat enligt redovisning enligt R2. Posten borde resultatredovisats.

Utöver ovan gör vi även följande mindre iakttagelser:

- Resultaträkningen innefattar även en kolumn för budget, vilket inte följer lag eller god sed. Avseende jämförelsetal framgår det av LKBR att beloppet av motsvarande post för det närmast föregående räkenskapsåret ska anges för varje post eller delpost i resultaträkningen.
- Redovisningsprinciperna ska ligga i not (förslagsvis not 1).
- Det saknas en del obligatoriska tilläggsupplysningar i not.
- Kommunen har bokat upp ett generellt statsbidrag om 1,2 mnkr avseende medel till kommunerna för personal inom vård om omsorg med anledning av covid-19 som ett driftsbidrag istället för att redovisa det som ett generellt statsbidrag.
- Rutinen avseende sammanställd redovisning och avstämning mellan bolag bör förbättras till kommande år.

Avvikelserna bedöms som ej väsentliga³ och påverkar inte periodens resultat eller ekonomiska ställning i väsentlig omfattning. Däremot strider hanteringen mot god sed och bör åtgärdas 2021.

Mindre, icke väsentliga avvikelser, har kommunicerats direkt med ansvariga i kommunen och redovisas inte rapporten.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Noterade avvikelser bedöms inte som väsentliga i förhållande till kommunens resultat och ställning. Däremot strider hanteringen mot god sed och bör åtgärdas 2021.

---

³ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2021-04-07

Anders Hägg

Uppdragsledare

Alexander McGuire

*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Botkyrka kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av antagen projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.